

Зміст

<i>Вступ.</i>	Чому ця книжка не про покер	7
<i>Розділ 1.</i>	Життя — це покер, а не шахи	11
<i>Розділ 2.</i>	Поб'ємось об заклад?	40
<i>Розділ 3.</i>	Ставки на знання: яким чином взаємодіяти з майбутнім	72
<i>Розділ 4.</i>	Система напарників	110
<i>Розділ 5.</i>	Не погоджуватися, аби вигравати	139
<i>Розділ 6.</i>	Пригоди в уявних подорожах у часі	160
<i>Подяки</i>	.....	207
<i>Примітки</i>	.....	214
<i>Бібліографія</i>	.....	221

Життя – це покер, а не шахи

Піт Керролл і квотербеки у понеділок зранку

Одне з найсуперечливіших рішень в історії суперкубка з американського футболу було прийняте на останніх секундах фіналу XLIX 2015 року. Команда Seattle Seahawks відставала на чотири очки, і за двадцять шість секунд до кінця матчу вони перехопили м'яч на одноярдовій лінії команди New England Patriots. Усі чекали, що тренер Seahawks Піт Керролл звелить бігти ранінбеку Маршонові Лінчу. Усе вказувало на це. Ситуація відбувалася близько до суперника, а Лінч був одним із найкращих ранінбеків Національної футбольної ліги.

Натомість Керролл велів квотербеку Расселлові Вілсону зробити пас. Суперники перехопили м'яч і за кілька секунд виграли кубок. У заголовках наступного дня не стримували емоцій:

- USA Today: «Що, в біса, думав собі “Сіетл”, приймаючи найгірше рішення в історії НФЛ?»
- Washington Post: «Найгірше рішення в історії суперкубка назавжди змінить образ Seahawks та Patriots»
- FoxSports.com: «Найтупіше рішення в історії суперкубка може стати початком кінця Seattle Seahawks»

Я одразу закохалася в покер. Мене вабили не яскраві вогні Вегаса, а захват гри, випробування власних умінь, адже спершу я грала в Біллінгсі, у барі «Crystal Lounge», що містився в підвалі. Треба було багато чого вчитися, а навчання мене захоплювало. Я планувала заробити під час академвідпустки трохи грошей, а потім повернутися до навчання, залишивши собі покер як хобі на дозвілля.

Ця тимчасова перерва, зрештою, перетворилася на двадцятирічну кар'єру професійного гравця у покер. Коли 2012 року я перестала грати, у мене на руках був золотий браслет світового турніру, статус чемпіонки турніру поєдинків каналу NBC і чотири мільйони доларів. Говард тимчасом виграв два браслети світового турніру, кілька титулів турніру Hall of Fame Poker Classic, двічі ставав чемпіоном World Poker Tour і заробив 6,4 мільйона доларів.

Сказати, що я зійшла з академічного шляху, було б неправдою. Я швидко зрозуміла, що насправді опинилась у новій лабораторії, де досліджується процес мислення і прийняття рішень. Одна покерна роздача триває близько двох хвилин. За цей час я маю справу із майже двадцятьма рішеннями. І кожна роздача завершується конкретним результатом: я виграю або програю гроші. Результат кожної роздачі одразу дає зрозуміти, як спрацювали рішення. Але все не так однозначно, бо виграш чи програш — це лише розмиті ознаки якості рішень. З картами може пощастити або ж не пощастити. Тому на цих результатах важко вчитися.

Перспектива того, що якісь галасливі фермери з Монтани систематично оббиратимуть мене за покерним столом, змусила шукати вирішення цього завдання або ж кидати грати. На початку кар'єри мені пощастило познайомитися з видатними гравцями і зрозуміти не лише те, як їм вдається приборкати везіння й непевність, а й те, як вони поєднують навчання і прийняття рішень.

Із часом ці гравці світового класу навчили мене розуміти, чим насправді є ставка: це рішення про непевне майбутнє.

- Seattle Times: «Seahawks програли через найгірше рішення в історії суперкубка»
- TheNewYorker: «Жахлива помилка тренера під час суперкубка»

Попри те що експерти одноставно стверджували, що рішення тренера — помилка, дехто все ж виступив на його захист, доводячи, що такий хід був правильним або навіть блискучим. Аналіз Бенджаміна Морріса на FiveThirtyEight.com та Брайана Берка на Slate.com переконливо доводять, що рішення виконати пас мало на меті, по суті, захист, зважаючи на ситуацію з часом і близьке завершення гри. Вони також наголошували, що перехоплення м'яча було дуже малоімовірним (із шістдесят шести пасів із одноярдової лінії суперника м'яч за сезон не перехопили жодного разу. За п'ятнадцять попередніх сезонів перехоплення пасів сягало близько двох відсотків).

Незгодні голоси не змогли пробитися крізь лавину критики Піта Керролла. Погоджувалися вони з іншою точкою зору чи ні, але більшість людей не хотіли віддати Керроллу належне за продуманий хід і взагалі відмовлялися бачити будь-яке раціональне зерно у такому рішенні. Виникає запитання: чому *так багато людей настільки* завзято вважали, що Піт Керролл *настільки* помилявся?

Відповідь можна підсумувати трьома словами: гра не вдалася.

Уявіть на мить, що пас Вілсона призвів би до переможного тачдауна. Чи змінилися б заголовки на «Блискуче рішення» або «Seahawks виграють суперкубок через неочікуване рішення»? Чи уявіть, що пас не вдався і Seahawks отримали очко (або не отримали) у четвертому чи третьому дауні. Заголовки були б про ті дауни. А рішення Піта Керролла під час другого дауна взагалі проігнорували б.

Керроллу не пощастило. Він контролював якість рішення, але не його наслідки. На нього всі накинулися, тому що не було бажаного результату. Він прийняв рішення, яке з високою ймовірністю мало б завершитися переможним тачдауном

Поб'ємось об заклад?

Тридцять днів у Де-Мойні

Протягом 1990-х Джон Генніган, ексцентричний азартний гравець, котрий заробляв на життя витівками, покером і більярдом, переїхав із Філадельфії у Лас-Вегас. Його репутація та прізвисько Джонні Ворлд ішли поперед нього, бо всі знали про його видатні вміння і бажання зробити ставку на будь-що. Його талант був випробуваний часом: Генніген легендарно успішний гравець в іграх з високими ставками, він не раз вигравав престижні світові покерні турніри, був чемпіоном світу і виграв понад шість з половиною мільйонів доларів.

Лас-Вегас ідеально пасував Джонови. Він уже жив у ритмі міста: спав увесь день, а всю ніч грав у покер, більярд, висів у барах і ресторанах із такими ж, як він, шукачами пригод. Він швидко знайшов собі компанію професійних гравців зі схожими інтересами. Багато з них теж були родом зі Східного узбережжя.

Попри те що здавалося, ніби Джон і Вегас були створені одне для одного, його ставлення до такого стилю життя коливалося між любов'ю і ненавистю. Заробляючи на життя покером, справді можна самому собі складати робочий графік. Але будь-яка робота — це прибуток за годину праці, і на це мусиш

орієнтуватися. Справді, можеш грати чи не грати, коли схочеш, але треба поглядати на годинник. Та ще й найкращі ігри відбуваються вночі, тому весь час мушиш працювати у нічну зміну. Вибиваєшся з ритму решти світу, не бачиш сонця, а твоє робоче місце — це прокурена кімната, звідки навіть не видно вулиці. Джон усе це гостро відчував.

Якось під час важливої гри у покер між роздачами зайшлося про столицю Айови, Де-Мойн. Джон ніколи не бував на Середньому Заході, тому йому стало цікаво, як воно — жити у Де-Мойні отим «нормальним» життям, яке стрімко ставало йому чужим. Як воно — прокидатися зранку і жити вдень? Ці роздуми викликали добродушне кепкування: інші гравці уявили перспективи нічного життя для шаленого Джона у місці, що видавалося цілковитою протилежністю Лас-Вегаса: «Там нема де грати», «Бари закриваються рано», «Тобі там буде нестерпно». Протягом вечора обговорення зійшло на те, чи Генніган узагалі зможе вижити у такому незвичному середовищі.

Як часто буває із гравцями в покер, гіпотетична розмова перетворилася на можливість запропонувати ставку. Які ставки на те, що Генніган встане з-за столу, сяде в літак і переїде до Де-Мойна? Якщо запропонувати таку ставку, то скільки йому треба буде там прожити?

Домовилися про місяць у Де-Мойні — це справді зобов'язання, але не вигнання назавжди. Коли він уже, здавалося, збирався вийти з гри і переїхати за дві з половиною тисячі кілометрів у місто, де ніколи не був, інші гравці додали ще одну диявольську умову: він не має виходити за межі однієї вулиці у Де-Мойні, де все закривається о десятій. Таке вимушене ледарство було б викликом для будь-кого, хай про яке місце йдеться. Але для Джона, молодого, самотнього, азартного гравця, це здалося тортурою. Джон сказав, що прийме такий виклик, якщо йому дозволять одну поступку: можливість грати у гольф неподалік.

Погодивши умови, ще мали обговорити розмір ставок. Треба було зупинитися на сумі, яка була б достатньо значною, аби

Ставки на знання: яким чином взаємодіяти з майбутнім

Грек Нік та інші уроки з «Crystal Lounge»

Я жила у містечку Коламбус, штат Монтана, із населенням у 1200 жителів, коли почала грати в покер. Найближчі ігри в покер відбувалися за шістдесят кілометрів у центрі Біллінґса, у підвалі бару «Crystal Lounge». Щодня я їхала ці шістдесят кілометрів, приїжджаючи туди після обіду. Грала до вечора і їхала додому.

Грали там типові, в уявленні багатьох, жителі Монтани: власники ранчо й фермери, яким треба було убити час у міжсезоння, сиділи у підвалі, і дим від цигарок висів над крисами їхніх ковбойських капелюхів. То був 1992 рік, але його легко можна було переплутати з 1952-м через декор і похмурі обличчя відвідувачів. Припустити, що на порозі зараз не з'явиться Джон Вейн, можна було лише завдяки кільком недоречностям, включно зі мною (жінкою і наймолодшим гравцем за останніх кілька десятиліть, котра втекла від захисту дисертації в Пенсильванському університеті) та гравцем на прізвисько «грек Нік».

Якщо вас звати Нік, ви з Греції і граєте в азартні ігри, то вас точно називатимуть грек Нік, так само як вас кликатимуть «крихіткою», якщо ви важите менше півтори сотні кілограмів. (Ага, там справді регулярно грав такий Крихітка, якого справ-

ді звали Елвуд). Грек Нік бодай чимось вирізнявся у Біллінгсі. Він керував готелем через дорогу — мережа готелів відправила його сюди з Греції. Щодня по обіді, в той самий час, він ішов з роботи, аби трохи пограти.

Грек Нік мав набір уявлень, якими він керувався у своїх покерних рішеннях. Я це знала, бо мені та іншим гравцям він детально їх описував на прикладі результатів конкретних роздач. Від дотримувався відносно поширеної думки, що в покері важливий елемент несподіванки. (Не будьте передбачуваними, грайте неочікувано і всяке таке). Цей принцип він довів до абсурду. Якщо йому випадала пара тузів, найкраща стартова комбінація з можливих, Нік вважав її найгіршою, бо будь-хто з нею грав би, а це дуже передбачувано.

«Усі завжди думають, що в тебе тузи. З такою комбінацією усе пропало».

Згідно з такою логікою, пояснював він, найкращою стартовою комбінацією є найслабша пара з можливих: сімка і двійка різної масті — комбінація, якої ніхто не хоче.

«Б'юся об заклад, що ви нічого не підозрювали», — казав він, відкриваючи таку пару й забираючи вигране. Просто тому, що з такою комбінацією він грав завжди, йому іноді щастило. Пригадую і те, як він із самого початку, не приховуючи, скидав пару тузів. (Зрештою, він порушував основний принцип своєї хитрої стратегії, весь час розказуючи й показуючи нам, що робить. З огляду на те, що його набір принципів давно став для нього звичним, Нік не бачив жодних протиріч).

Зайве казати, що грек Нік вигравав нечасто. Але він ніколи не змінював стратегії і, програючи, часто скаржився, що йому не щастить, хоча й не надто цим переймався. Він був привітним хлопцем, із ним приємно було грати — чудовий суперник. Я намагалася приїздити так, щоби його застати.

Якогось дня грек Нік не прийшов грати. Коли я спитала, де він, інший гравець по секрету прошепотів (хоча за столом, здавалося, всі про це знали): «Та його відправили назад».

«Відправили назад?»

Система напарників

«Може, проблема в тобі, не думала?»

Коли у жовтні 2008 року зірку The Hills на MTV Лорен Конрад запросили у студію вечірнього шоу з Девідом Леттерманом, її інтерв'ю отримало несподіваний поворот. Спершу стандартно балакали про перипетії в житті, як і годиться говорити із двадцятидвохрічною зіркою реаліті-шоу. Проте за хвилину Конрад спитала Леттермана, чи він вважає її ідіоткою.

Ведучий почав розмову з обговорення тривалого конфлікту гості із її тоді вже колишньою сусідкою по кімнаті Гайді Монтаґ та з хлопцем Гайді, Спенсером Праттом. Якщо ви не в курсі, то ось у чому там річ: Лорен і Гайді посварилися на дні народження, коли Лорен звинуватила Гайді і Спенсера в тому, що вони розпустили чутки, начебто Лорен записувала секс на відео. Крім того, Лорен подружилася зі Стефані (сестрою Спенсера) та Голлі (сестрою Гайді), і це ускладнило соціальні та сімейні стосунки всіх залучених. Лорен марно намагалася здружити сусідок, Одріну та Ло. Це поставило під загрозу дружбу Лорен з Одріною, котра натомість потоваришувала із Гайді. Броді Дженнер теж був у ділі, бо зустрічався із Лорен і ставив під сумнів її стосунки із моделлю Teen Vogue, а сам зу-

стрічався ще з кимось і сварився зі Спенсером щодо його стосунків із Лорен. Його ще звинувачували у розпусканні чуток про секс-відео Лорен, і так далі.

Саме ці перипетії у житті Конрад і мав на увазі Девід Леттерман, коли раптом вигукнув: «Виникає запитання, може, проблема в тобі, не думала?». Це зауваження перетворило інтерв'ю, яке мало бути милою рекламною балачкою, у напружену розмову.

Леттерман одразу зрозумів, що завів розмову у значно глибшу, серйознішу площину, чого ніхто не чекав. Він спробував згладити ситуацію, згадавши, що й сам робив щось схоже в молодості, коли відмовлявся закривати навчальний цикл, припускаючи, що всі навколо ідіоти.

«Дозвольте навести приклад із власного життя... Довгий час... я думав: “Господи, всі люди — ідіоти”, — а потім раптом замислився: “Чи може бути так, що всі навколо ідіоти? Може, це я ідіот?”. Виявилося, що так і є».

Конрад, очевидно, не хотіла про це нічого чути і відповіла: «То виходить, що я ідіотка, так?». Веб-сайти про реаліті-шоу, чулки, медіа і поп-культуру назавжди закарбували цю мить. І ось як вони зрозуміли ситуацію: Леттерман «по суті, назвав Конрад ідіоткою» (Gawker.com), «накинувся на Конрад» (Tredhunter.com), «насміхається над Лорен Конрад» (Starpulse.com).

Коментар Леттермана насправді був досить доброзичливим. Помилка полягала в тому, що він недоречно запропонував такий підхід людині, яка не давала згоди на обмін схожими одкровеннями.

Життя Конрад дійсно сповнене перипетій: їх вистачило на те, щоб MTV зняв ще два шоу, аби їх задокументувати. Але, як і більшість людей, вона вважала ці події просто ситуаціями, які трапляються із нею. Іншими словами, події були поза її контролем (категорія удачі). Леттерман припустив, що дещо можна було б віднести до категорії навичок — таке припущення могло б бути корисним для Конрад, якби вона до нього дослухалася. Не дивно, що цього не сталося.